

Titel: De Sparenval Exit

Auteur: Roy Mikes

Ontwerp en lay-out: Roy Mikes

Genre: Non-fictie / Financiële educatie / Technologie / AI /
Persoonlijke financiën

ISBN: 9789403880761

Eerste editie: Maart 2026

Gedrukt op FSC-gecertificeerd papier

Copyright © 2026 Roy Mikes

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel deel van dit boek mag worden gereproduceerd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, elektronisch of mechanisch, waaronder fotokopieën en opnamen, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Auteur, met uitzondering van korte citaten in recensies of artikelen.

DE SPARENVAL EXIT

GELD EN AI

ROY MIKES

2e Edition

2026

Voorwoord	5
Hoofdstuk 1: De Sparenval	7
Hoofdstuk 2: De Nederlandse Mentaliteit	17
Hoofdstuk 3: EU's Oproep	58
Hoofdstuk 4: AI als Slimme Brug	67
Hoofdstuk 5: De Pragmatische Investeringsgids	102
Hoofdstuk 6: "De Crypto Revolutie" Structureren	110
Hoofdstuk 7: Bitcoin Na 2028 – De Gouden Eeuw	128
Hoofdstuk 8: Het Einde En Het Begin	134

Voorwoord

We leven in een tijdperk waarin geld niet langer alleen geteld wordt, het beweegt, leert en optimaliseert. Terwijl onze maatschappij nog vasthoudt aan de oude zekerheid van de spaarrekening, voltrekt zich ongemerkt een financiële revolutie. Eén waarin kunstmatige intelligentie niet alleen cijfers begrijpt, maar ook kansen kan herkennen die wij zelf vaak over het hoofd zien.

In Nederland hebben we een diepgewortelde spaarmentaliteit. Zuinigheid zit in ons DNA; het is ons geleerd als deugd, als veiligheid. Maar wat ooit bescherming bood, werkt nu als een onzichtbare blokkade. Terwijl het geld op de rekening stilstaat, stijgen prijzen, daalt koopkracht en loopt de kloof tussen spaarders en beleggers verder uiteen. De cijfers liegen niet: meer dan de helft van de Nederlanders spaart, maar het vermogen van die groep krimpt door inflatie.

Tegelijkertijd rolt vanuit Europa een duidelijke boodschap: we moeten ons spaargeld actiever laten werken. De Europese Unie vraagt burgers om te investeren. En juist daar ontstaat ruimte voor iets nieuws: technologie die vermogensbeheer toegankelijk, begrijpelijk en gepersonaliseerd maakt.

AI maakt de financiële wereld menselijker. Niet omdat het systemen vervangt, maar omdat het kennis democratiseert. Waar vroeger alleen banken, fondsen en adviseurs toegang hadden tot complexe analyses, krijgt nu iedere burger de kans om met enkele prompts — data om te zetten in inzicht. En inzicht is macht, vooral in een wereld waarin digitale tools de nieuwe hefboom vormen voor financiële vrijheid.

Dit boek is geschreven voor de moderne Nederlander: iemand die voelt dat sparen niet meer voldoende is, maar die tegelijk zoekt naar verstandige, veilige en onderbouwde stappen vooruit. Geen hype, geen snelle winst, maar strategie, bewustwording en praktische begeleiding. Hoofdstuk voor hoofdstuk ontdek je hoe de combinatie van menselijk inzicht en kunstmatige intelligentie de weg vrijmaakt naar een robuuster financieel systeem, één waarin jij weer de regie hebt over je geld.

Ik bespreek niet alleen wat er mogelijk is, maar ook hoe je het toepast. Van het ontleden van AI-prompts tot het opbouwen van een persoonlijke beleggingsstrategie met behulp van intuïtieve dashboards en slimme simulatoren. Dit boek is geen handleiding voor beleggers; het is een reisgids voor de toekomst van financiële autonomie.

Want het oude sparen sterft langzaam uit. Niet omdat het verkeerd is, maar omdat de wereld om ons heen sneller beweegt. Geld heeft geen geduld meer. Het zoekt rendement, impact en betekenis. En wie weigert mee te bewegen, ziet niet alleen kansen verdwijnen — hij verliest ook grip op zijn eigen toekomst.

De nieuwe generatie spaarders gebruikt AI. Niet om te gokken, maar om te begrijpen. Niet om risico's te vergroten, maar om ze eindelijk goed in kaart te brengen. Dat is de belofte van wat volgt: technologie die niet overneemt, maar versterkt.

Laten we dat potentieel samen ontdekken.

— Roy Mikes

Hoofdstuk 1: De Sparenval

Als je dit boek openslaat, zit je waarschijnlijk in dezelfde boot als 62% van de Nederlandse huishoudens: je spaart braaf, maar je geld krimpt jaar na jaar. Dit hoofdstuk ontmaskert waarom sparen een val is, vol met recordhoeveelheden geld die niks oplevert.

De Nederlandse Spaarcultuur in Cijfers

Nederland is Spaarland. In 2025 hielden huishoudens samen meer dan €600 miljard aan spaargeld aan – een record. De gemiddelde buffer? €45.000 per huishouden, genoeg voor 2,5 jaar uitgaven. Maar hier komt de klap: door inflatie (gemiddeld 2-3% per jaar) en lage rentes (minder dan 1% bij banken) verlies je koopkracht.

Inflatie erodeert de koopkracht van spaargeld, vooral als de spaarrente lager ligt dan de inflatie, zoals vaak het geval is in Nederland. Dit leidt tot een reëel verlies, omdat prijzen stijgen terwijl je rendement achterblijft.

Inflatie erodeert de koopkracht van spaargeld, vooral omdat spaarrentes vaak lager liggen dan de inflatie. Dit leidt tot een netto verlies aan waarde, wat het gevoel geeft dat geld 'verdamp't'.

Waarom inflatie hoger dan spaarrente?

De ECB streeft naar 2% inflatie voor prijsstabiliteit, maar spaarrentes bij banken blijven eronder door marges en concurrentie. In Nederland lag de inflatie in 2025 op 3,3% en begin 2026 rond 2,4%, terwijl spaarrentes maximaal 2,8% bedroegen (vaak acties) en bij grote banken zoals ING of

Rabobank slechts 1,25-1,4%. Banken betalen minder rente op spaargeld dan ze innen op leningen, wat hun winstmarge veiligstelt. Zo kan jij dus nooit geld verdienen met spaargeld.

Gemiddelde impact op koopkracht

Bij 2-3% inflatie en <1% rente verlies je jaarlijks 1-2% koopkracht, zoals in recente jaren: spaarders verloren in 2025 gemiddeld 1,8% op vrij opneembaar geld. Dit effect stapelt op; bij 2,4% inflatie halveert je koopkracht in circa 29 jaar.

Hoge inflatie door geld bijdrukken (Corona)

Tijdens de coronacrisis lanceerde de ECB grootschalige steunmaatregelen zoals het Pandemic Emergency Purchase Programme (PEPP), waarmee ze voor miljarden euro's aan staatsobligaties opkocht. Dit drukte effectief nieuw geld in de economie, omdat centrale banken via zulke Quantitative Easing (QE) de geldhoeveelheid (M3) sterk uitbreidden – in de eurozone groeide deze met ruim 10% per jaar in 2020-2021.

M3 is simpel gezegd de 'brede geldhoeveelheid' in de economie: alle geld dat snel gebruikt kan worden, inclusief contant geld, spaargeld en kortlopende leningen tussen banken.

Wat zit erin?

Basisgeld (M1): Contant geld (biljetten, munten) en geld op je betaalrekening dat je meteen kunt pinnen.

Plus kortlopend spaargeld (M2): Spaarrekeningen met opzegtermijn tot 3 maanden of deposito's tot 2 jaar.

Extra breed (M3): Daarbovenop repo's (korte leningen tussen banken), geldmarktfondsen en korte obligaties.

De ECB meet M3 maandelijks om te zien of er te veel of te weinig geld in omloop is – bij corona groeide het met 10%+ per jaar door geld bijdrukken. Nu (2026) is het rond 3% groei in de eurozone, op €17+ biljoen.

Waarom is dit belangrijk?

Als M3 snel groeit (bijv. door QE), kan dat inflatie veroorzaken, omdat meer geld jaagt op dezelfde spullen. Sparen wordt dan lastiger.

Quantitative Easing (QE) is een truc van centrale banken zoals de ECB om de economie een boost te geven als normale renteverlagingen niet meer werken: ze kopen voor miljarden obligaties op, waardoor er nieuw geld in de economie komt.

Hoe werkt het?

De ECB 'drukt' digitaal geld en koopt staatsobligaties of andere leningen van banken. Banken krijgen cash, lenen makkelijker uit (lagere rentes), en bedrijven/consumenten geven meer uit. Dit vergroot M3 (geldhoeveelheid) en drukt lange rentes omlaag.

Voorbeeld corona: ECB lanceerde PEPP (€750 miljard, later €1850 miljard) in 2020, kocht obligaties tot 2022 om crisis te dempen.

Impact en risico's

Positief: Stimuleert groei, voorkomt deflatie. Negatief: Kan inflatie opdrijven (zoals 10% in 2022), verzwakt euro en blaast bubbels op. In Nederland leidde het tot hogere M3-groei (+10% in 2020-21) en koopkrachtverlies op spaargeld. ECB stopte QE in 2022 voor renteverhogingen.

Impact op inflatie

Deze expansie stimuleerde de vraag en verzwakte de euro, terwijl supply chain-problemen en hogere energieprijzen de kosten opdreven. Inflatie piekte daardoor in 2022 op 10,6% in Nederland, ver boven het 2%-doel, met prijsstijgingen bij boodschappen, brandstof en energie die huishoudens hard troffen.

Gevolg voor spaarders

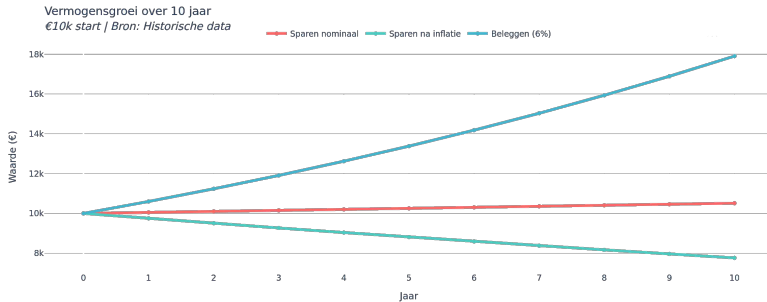
Sparen werd extra verlieslatend: bij 10% inflatie en nog negatieve of lage spaarrentes (rond 0%) smolt koopkracht weg met 10% per jaar. Zelfs na ECB-renteverhogingen tot 4% in 2023 bleven spaarrentes bij banken (1-2%) ver achter, waardoor netto-verlies aanhield tot 2025.

Impact oorlog met Iran (moment van schrijven)

Het conflict met Iran drijft energieprijzen op (olie naar 86-150 dollar/vat), met inflatieprognoses tot 2,7-4,3% in 2026. Benzine kan naar 2,5-3 euro/liter stijgen, wat koopkracht verder aantast en spaarrentes niet bijbenen.

Stel: je hebt €10.000 op een spaarrekening. Na 10 jaar is dat nog steeds €10.000 nominaal, maar door inflatie koop je er 20-25% minder mee – alsof je geld smelt. Slechts 25-33% van de Nederlanders belegt, tegenover 60% in de VS. Waarom? We zijn zuinig, risicomijdend en verslaafd aan 'veiligheid'.

Tabel 1.1: Sparen vs. Inflatie (10 jaar, €10.000 startbedrag)

Bron: Historische data S&P 500 en CBS inflatie.

Dit verschil? €7.400 extra bij beleggen. Maar de meesten blijven sparen.

Waarom Kiezen We voor de Val?

Cultuur en Psychologie of aangeleerd gedrag?

Onze spaarverslaving zit diep in de genen. Nederlanders zijn calvinistisch zuinig: "Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg." Ouders en grootouders leerden ons: spaar voor de regenachtige dag, want morgen kan het misgaan. Herinner je de tulpenmanie (1637) of de bankencrisis van 2008? Crises zoals corona (2020-2022) en de energiecrisis versterkten dit trauma – plots was 'veiligheid' alles.

Het pensioenstelsel speelt ook mee. Met AOW en lijfrentes denken we: "De staat regelt het wel." Maar realiteit: vergrijzing drukt pensioenen (rendement daalt naar 4-5%), en spaargeld moet het gat dichten. Banken helpen niet: ze pushen spaarrekeningen met 'geen risico'-reclame, terwijl ze

jouw deposito's zelf beleggen voor winst. Ironie? Jij mist rendement, zij cashen.

Drempelvrees is killer. Beleggen klinkt als gokken: "Wat is een ETF? Volatiliteit? Diversificatie?" 70% van de spaarders zegt: "Ik snap het niet, dus ik doe niks." Resultaat: slapend kapitaal dat de economie remt – bedrijven smeken om investeringen voor innovatie, banen en groei.

Een ETF (Exchange Traded Fund) is een mandje met aandelen, obligaties of andere beleggingen dat je als één aandeel op de beurs koopt en verkoopt – super eenvoudig voor spreiding zonder zelf alles uit te kiezen.

Hoe werkt het?

Het volgt meestal een index, zoals de AEX of wereldwijde aandelen (bijv. VWCE van Vanguard met 4000+ bedrijven). Jij koopt één ETF-deel, en je hebt meteen blootstelling aan honderden bedrijven wereldwijd. Kosten laag: 0,1-0,3% per jaar, verhandelbaar tijdens beursuren via DEGIRO of N26.

Voordelen voor jou

Spreiding: Risico laag door diversificatie (geen 'alle eieren in één mand').

Goedkoop en passief: Geen dure fondsmanager; historisch 5-7% rendement langetermijn.

NL-populair: VWCE ideaal voor Nederlanders, accumulerend dividend, Ierland-domicilie voor lage belasting.

Voorbeeld: €10k in VWCE groeit met wereldmarkt, beter dan sparen tegen inflatie. Risico: Koers daalt mee met markt, maar herstelt historisch.

Voorbeeld 1: De Buurman-Test

Mijn buurman Peter, 45 jaar, IT'er zoals ik, spaart €500 per maand. Na 20 jaar: nominaal €120.000. Inflatie-gecorrigeerd? €85.000 – genoeg voor een karig pensioen. Met een simpele ETF-portefeuille (lage kosten, wereldwijd gespreid)? €200.000+. Dat is €115.000 extra voor reizen, kids of hobby's. Peter dacht: "Veilig sparen." Nu zucht hij bij de rekening.

Voorbeeld 2: De Familieval

Neem een gezin met €50.000 buffer. Zonder actie verliest dat €10.000-€12.000 koopkracht in 10 jaar. Kinderen erven geen vermogen, maar inflatieschuld. Ik zie het in mijn omgeving: hardwerkende ondernemers die rijk leven op papier, maar arm worden door nietsdoen.

De Prijs van Niets Doen: Economie en Persoonlijk

Op macro-niveau remt spaargeld groei. Bedrijven lenen duur (rentes 4-6%), terwijl spaarders 0,5% krijgen. DNB: "Te veel sparen kost de economie miljarden." Persoonlijk? Een dertiger met €20.000 buffer verliest €4.000-€5.000 in 10 jaar. Op 65? Miljoenen gemiste rendementen.

Brussel ziet het probleem: EU-huishoudens hebben €100.000 miljard spaargeld, maar economieën krimpen door gebrek aan investeringen. De EU pusht beleggen via het 'Savings and Investments Union'-plan (SUI)¹: maak spaargeld aantrekkelijk

¹ https://finance.ec.europa.eu/regulation-and-supervision/savings-and-investments-union_en

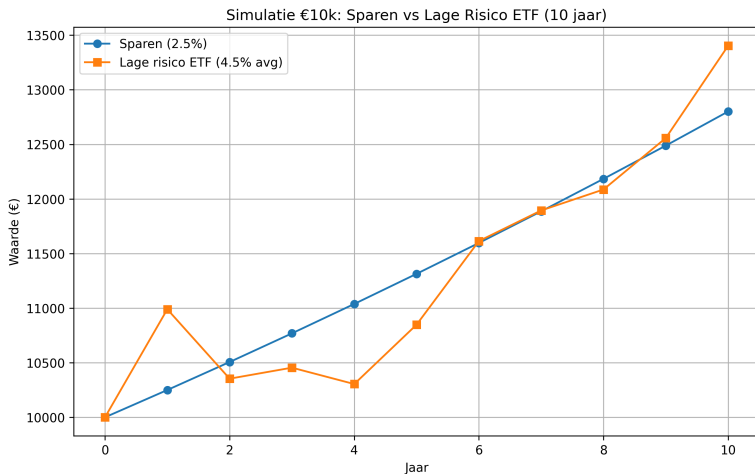
voor aandelen, groene obligaties en risicokapitaal. Zweden doet het al – daar belegt 70% van de spaarders.

In Nederland? De AFM zegt: "Meer huishoudens kunnen beleggen in plaats van sparen." Maar zonder **tools** blijft het bij woorden.

AI Tools als Uitweg

Prompt: Simuleer €10k in ETF's vs sparen, risico laag."Resultaat? Gepersonaliseerd plan, zonder stress. [user-information] (Zoals leeftijd, inkomen, spaargeld, etc.)

€10.000 in lage-risico ETF's presteert op lange termijn beter dan sparen, ondanks minimale schommelingen. Voor jou als voorbeeld met €10.000/jaar spaarruimte past een conservatieve ETF-strategie perfect: stressvrij en gepersonaliseerd.

Na 10 jaar groeit €10.000 bij sparen naar €12.801 (bij 2.5% rente), terwijl een lage-risico ETF €13.403 oplevert. Dit verschil komt door hogere gemiddelde rendementen van